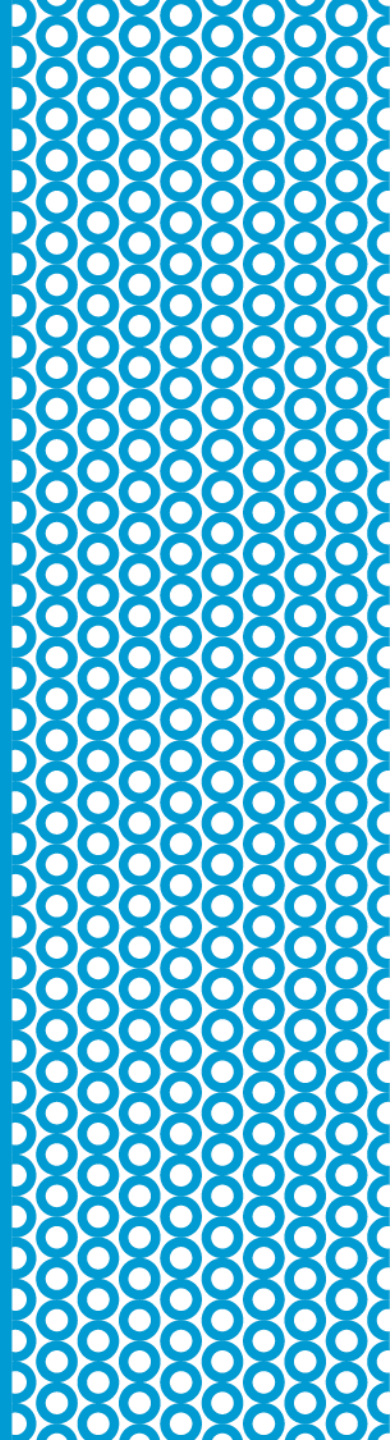

Gezondheidstoets Gezonde Publieke Ruimte

Gezondheidstoets

- Gezondheid en publieke ruimte
- Wat is een gezondheidstoets
- Voorbeeld: De Volle Vaart Grobbendonk
- Aanbod Logo Kempen

Plant bomen in de stad en er vallen minder hittedoden

Natuurgeluiden hebben mogelijk een positieve impact op je gezondheid

- Gezondheid in de media -

Reizende babbelaar brengt inwoners samen voor gesprekje

Nu ook wetenschappelijk onderbouwd:
“Dagelijkse portie natuur goed voor fysieke en mentale gezondheid”

© Shutterstock

Fietsen laat ons 212 dagen langer leven én “brengt 8,5 miljard euro op”

Tijd doorbrengen in de natuur is goed voor mentale gezondheid

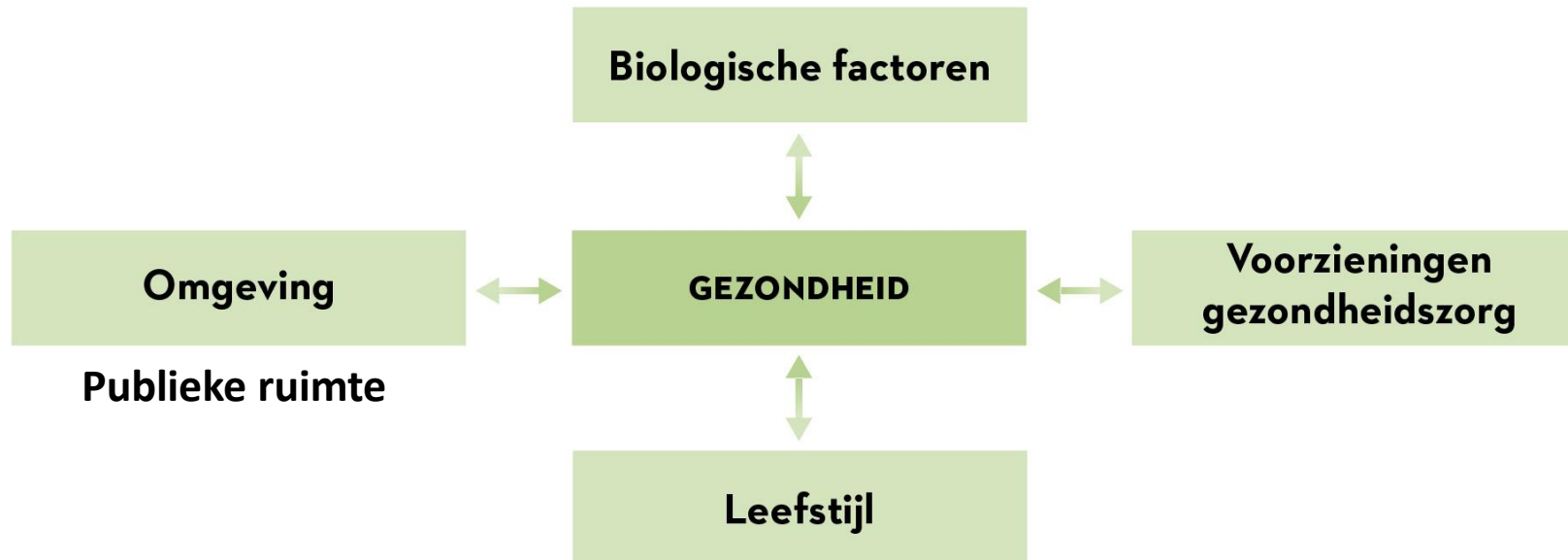

DE OMGEVING HEEFT IMPACT OP ONZE GEZONDHEID

MODEL VAN LALONDE (1974)

Directe invloed van de publieke ruimte op gezondheid

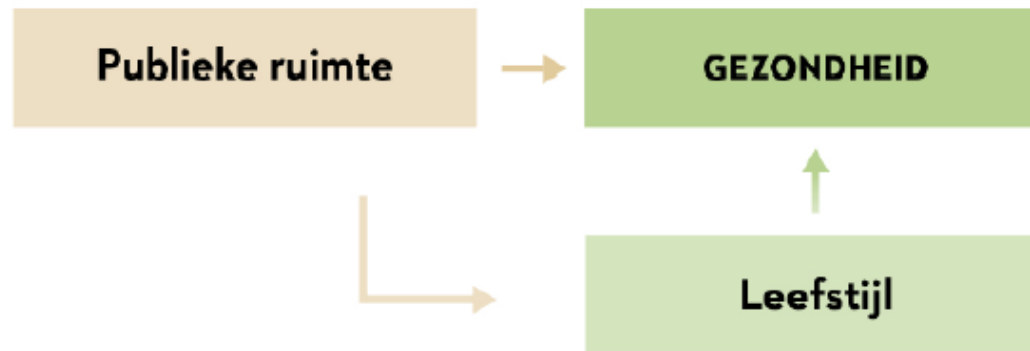
Gezondheidsbescherming

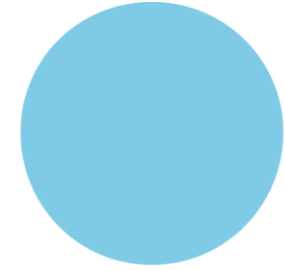
Indirecte invloed van de publieke ruimte op gezondheid

Gezondheidsbevordering

Naar een bruikbaar instrument

Meer gezondheid in de publieke ruimte

> welk instrument?

Behoeftbevraging gezondheid in ruimtelijk beleid (2020)

1. Samenwerking gezondheidsexpert
2. Checklist
3. Portaal-site
4. Dashboard

Gezondheidstoets

Screenen van de (toekomstige) publieke ruimte adhv gezondheidsindicatoren

Gebaseerd op cijfers, kaarten, vaststellingen, ...

Suggesties om een gezondheidsindicator positief te beïnvloeden

Aandacht voor kwetsbare groepen

Door een gezondheidsexpert

Niet-bindend advies

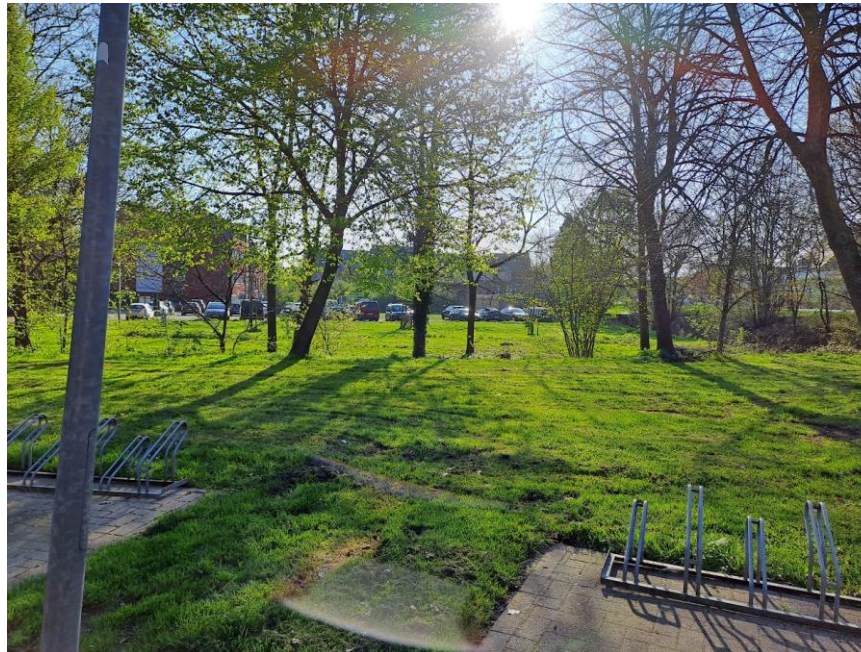
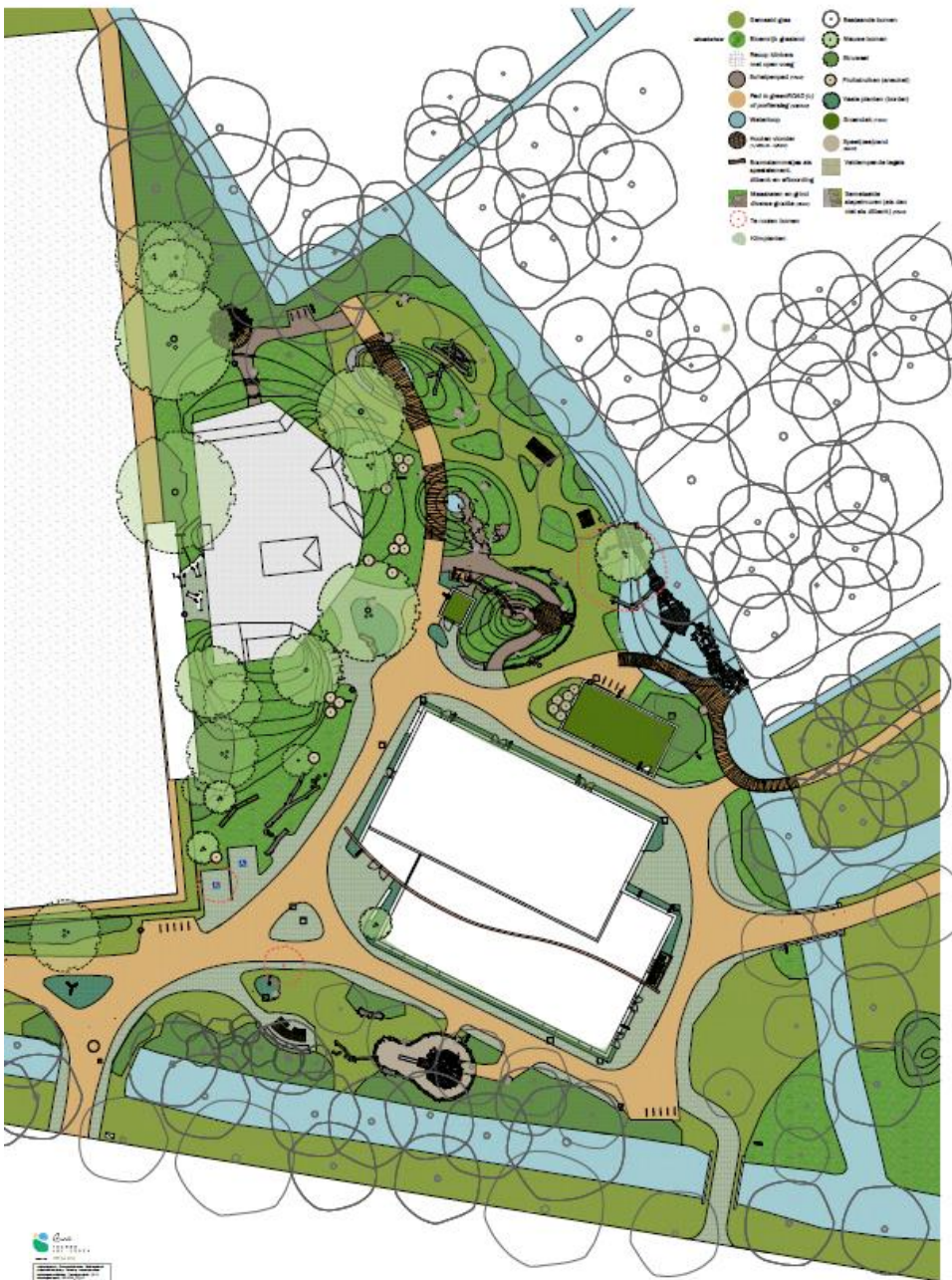
Voorbeeld

Gezondheidstoets Belevingspark De Volle Vaart

Grobbendonk

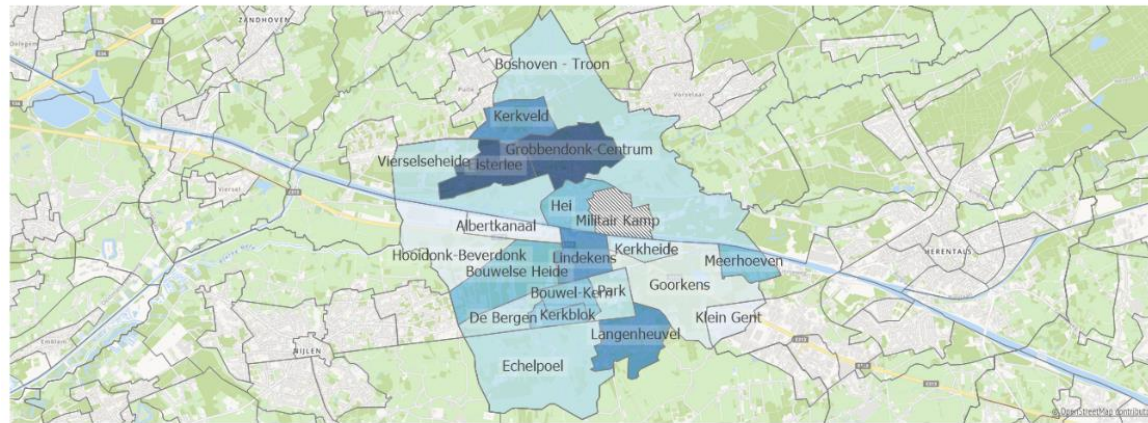

- Overleg
(*Vrije Tijd*)
- Documenten
ontvangen
(*voorontwerp*)
- Plaatsbezoek
(*met iemand van
gemeente*)

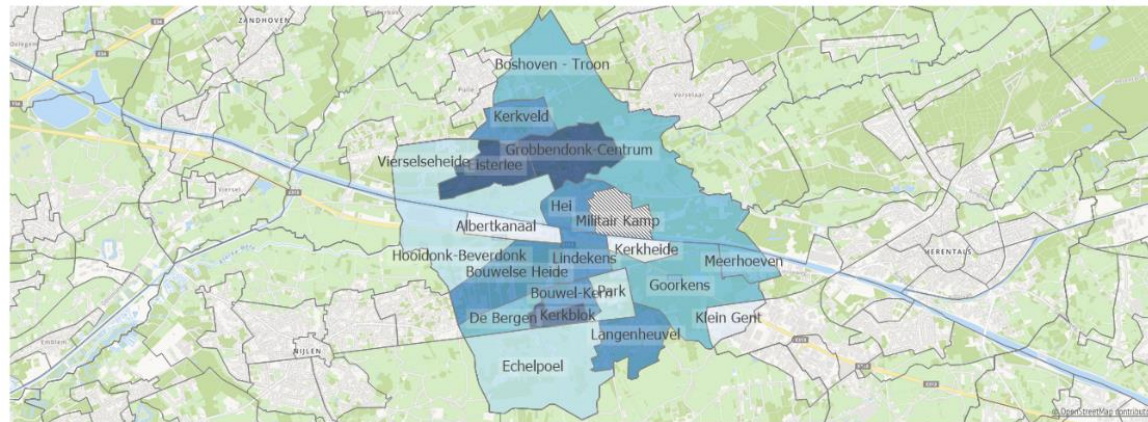

Demografie

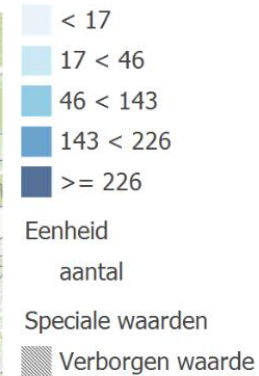
Leeftijd - 2022 - Grobbendonk

0-17 jaar

65+ jaar

- Kindvriendelijke ruimte
- Ontmoeten jong en oud
- Betrekken jeugdhuis
- Toegankelijkheid

Gezondheidsindicatoren

BEWEGING

LUCHT

MENTAAL
WELBEVINDEN

GELUID

VOEDING

HITTE

ROKEN

Beweging

Wandelbereik kinderen
(oranje = basisschool)

Wandelbereik ouderen
(paars = woonzorgcentrum)

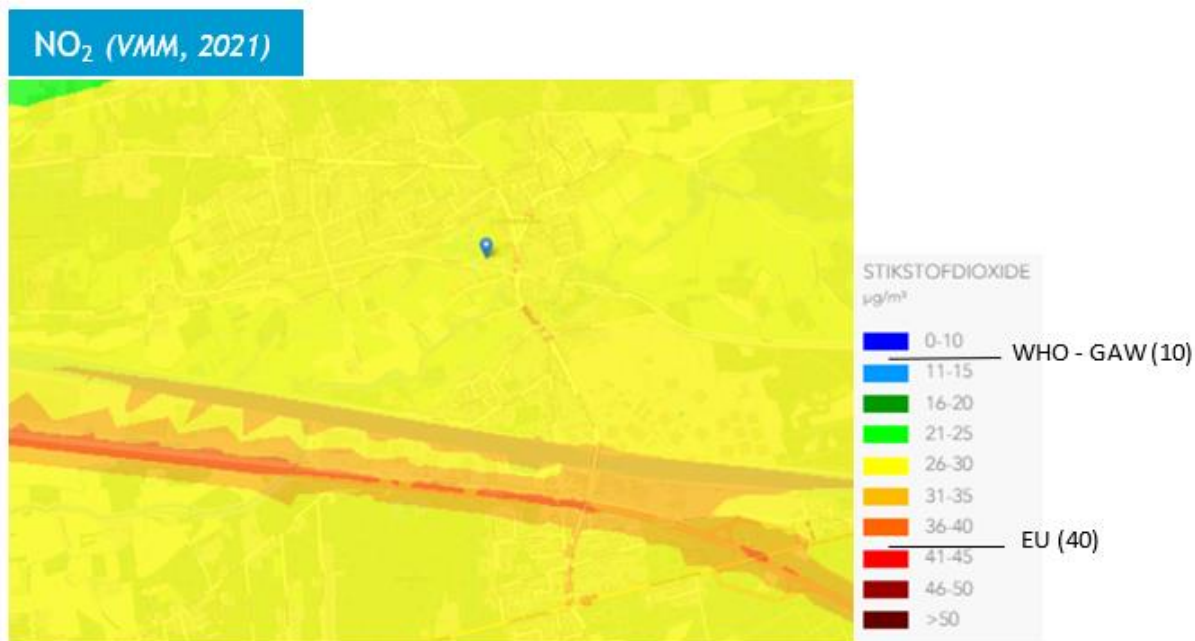

Fietsbereik jongeren

- Goede en veilige verbindingen naar het belevingspark
- Kwaliteitsvolle inrichting

Luchtkwaliteit

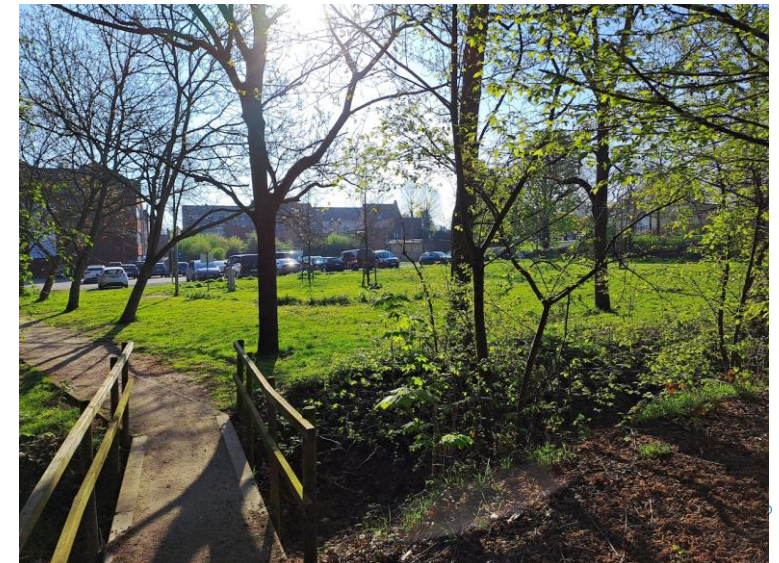

Duurzaam verplaatsingsgedrag (Gemeentemonitor, 2020)

Duurzaam verplaatsingsgedrag voor korte afstanden: te voet en met de fiets, volgens aandeel van de inwoners (%)

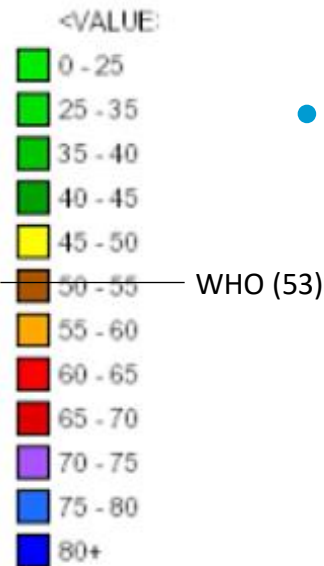
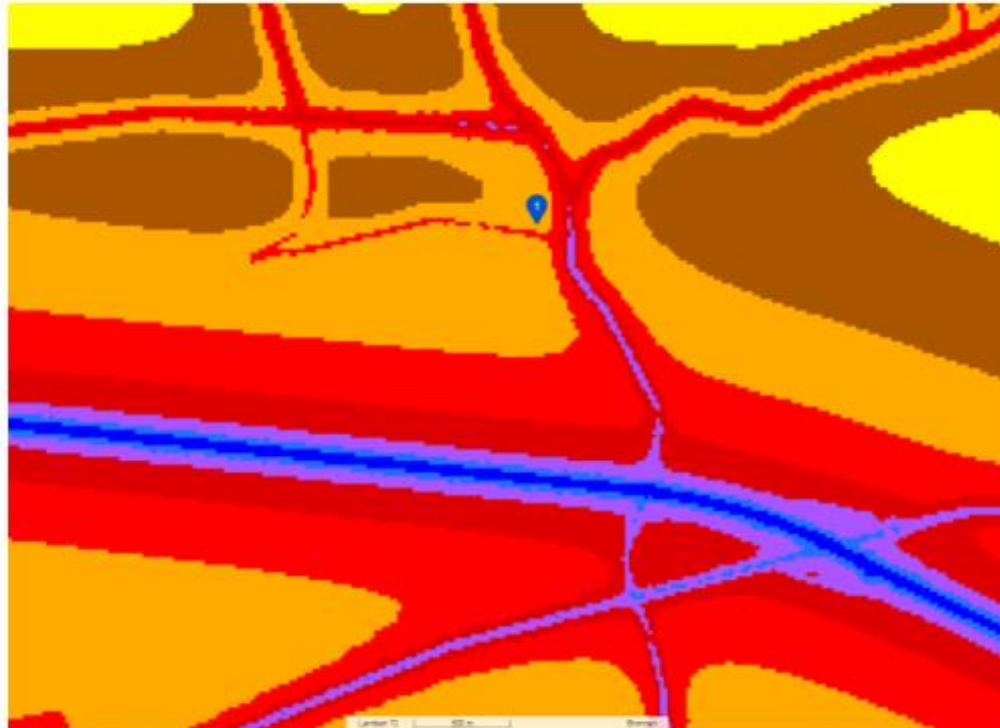
	Nooit of uitzonderlijke keer	Minstens maandelijks	Minstens wekelijks
Te voet - Grobbendonk	15%	26%	60%
Te voet - Vlaams Gewest	14%	22%	64%
Met de fiets - Grobbendonk	28%	20%	52%
Met de fiets - Vlaams Gewest	32%	20%	48%

- Trage wegen
- Veilige oversteekplaatsen
- 10.000 stappen
- Fietsenstallingen
- Beperk parkeerplaatsen

Geluid

Geluidskaart Lden (MIRA, Geopunt, 2018)

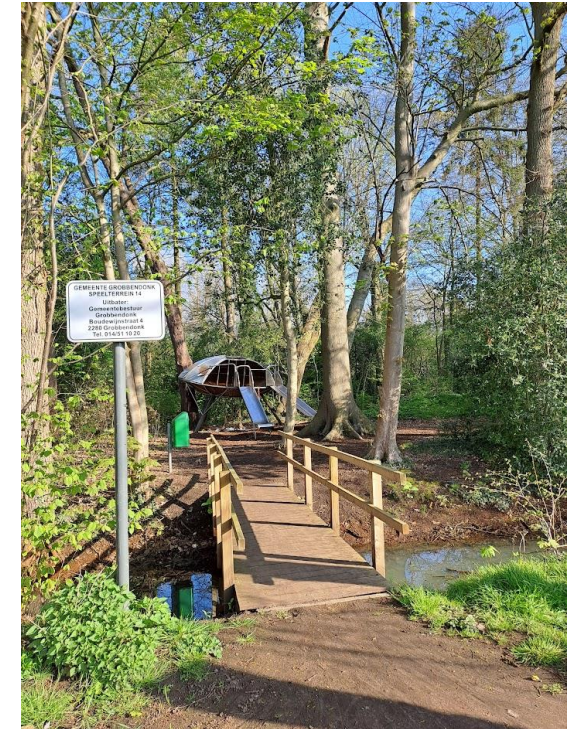
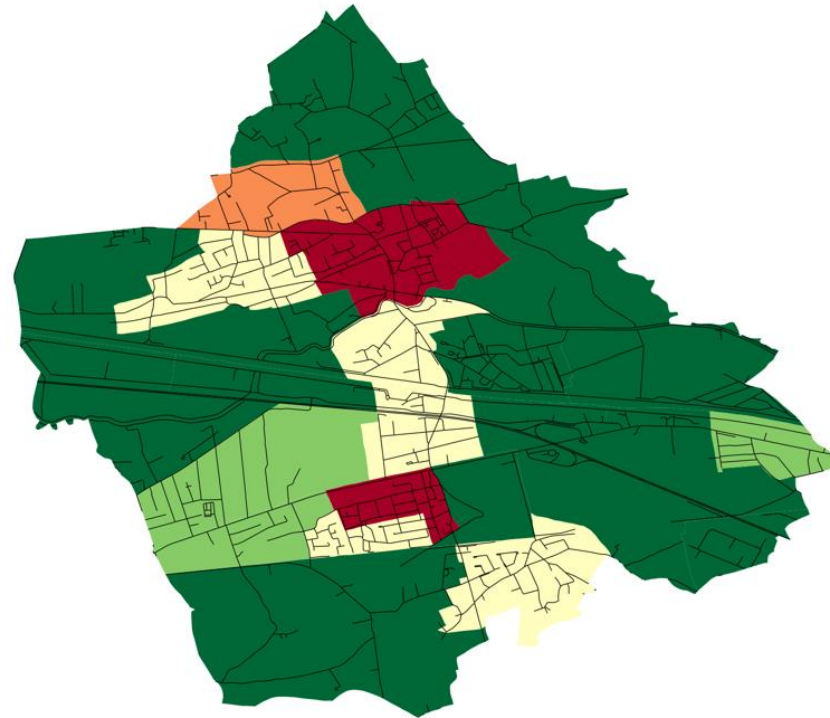
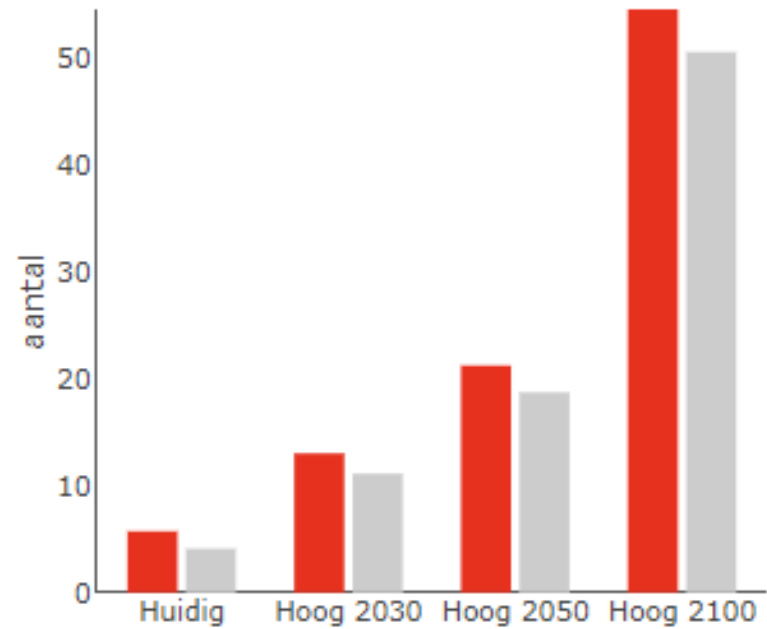

- Snelheidsbeperking
- Actieve verplaatsingen stimuleren
- Groene rustplekken, luwte-oases

Hitte

Aantal hittegolfdagen per Jaar

■ GROBBENDONK-CENTRUM
■ Vlaams Gewest

- Ontharden parking
- Water (infiltratie, spelen)

- Schaduw creëren
- (Multifunctioneel) bos

Mentaal welbevinden

Rustplekken en ontmoetingsplaatsen (Gemeentemonitor, 2020)

Voldoende rustplekken en ontmoetingsplaatsen

	Oneens	Neutraal	Eens
Rustplekken - Grobbendonk	8%	6%	86%
Rustplekken - Vlaams Gewest	13%	12%	75%
Ontmoetingsplaatsen - Grobbendonk	23%	19%	58%
Ontmoetingsplaatsen - Vlaams Gewest	15%	18%	67%

- Groen op alle niveaus
- Meerdere toegangspoorten
- Rustplaatsen + samenkomst
- Verbinding met andere groene zones
- Nuttige voorzieningen en functioneel groen

Roken

- Geen lokale cijfers
- 17,4% van de Vlamingen van 15 jaar en ouder rookt
- De gemiddelde leeftijd waarop jongeren voor het eerst een sigaret roken is 15,2 jaar
- Tabaksproducten toegankelijk in buurt
- Schoolomgevingen rookvrij

- Generatie rookvrij: afspraken, signalisatie, roken buiten zicht, rookvrije evenementen
- IGP

Voeding

- Geen lokale cijfers
- 48,5% van de Vlamingen van 15 jaar en ouder heeft overgewicht (BMI \geq 25)
- In de buurt: markt, winkels, volkstuin
- Voedsel+Dorp

- Eetbare bomen en struiken
- Volkstuin
- Drinkwaterfonteintjes

Gezondheidstoets bij Logo Kempen

- Gezondheidstoets op vraag en op maat
- Op basis van een (toekomstig) plan, visie
 - bv. RUP, masterplan, ontwerp
- Voor een woonwijk, recreatiegebied, speelplein, ... (publiek)

Wie doet wat?

Lokaal Bestuur	Logo Kempen
Contactpersoon voor dit project aanduiden	Vooroverleg met lokaal bestuur
Documenten bezorgen (RUP, plannen, ontwerpen, ...)	Doornemen documenten
Inzicht geven in tijdlijn van het project	Raadplegen recente kaarten/lokale cijfergegevens
Plaatsbezoek (bij voorkeur met uitleg van betrokken ambtenaar)	Plaatsbezoek
Tijdsbesteding lokaal bestuur: Intern bespreken Aanleveren documenten Plaatsbezoek Nabespreking/toelichting	Rapport opmaken door: Regioverantwoordelijke MMK
	Eventueel: toelichting over het rapport

Meerwaarde

- In ruimtelijke plannen niet altijd focus op gezondheid in de publieke ruimte
- Gezondheidstoets geeft aanbevelingen
 - knelpunten weg te werken
 - potenties te benutten
- Extra argumenten om bepaalde beslissingen te nemen
- Link met andere projecten/gezondheidsbeleid
- Op basis van lokale cijfergegevens en recente kaarten

Aan de slag

- Gezondheidstoets voor jouw plannen
- Op aanvraag, timing in overleg
- Gratis, als onderdeel van onze vaste ondersteuning voor Gezonde Gemeenten

Heb je een interessant project op de planning?
Laat het ons weten!

Posters: tools en praktijkvoorbeelden